

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Jana Šmakala (zpravodaj) a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křiváňkové ve věci

žalobce: **B. O.**
zastoupený advokátkou JUDr. Janou Kotounovou, Ph. D.,
sídlem náměstí Republiky 2/2, Plzeň,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-48253-18/DP-2022 ze dne 10. 5. 2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-48253-18/DP-2022 ze dne 10. 5. 2023 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náklady řízení ve výši 0 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Jany Kotounové, Ph. D.

Odůvodnění:

1. V souzené věci se soud zabýval tím, zda je neudělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny z důvodu trestného činu žalobce přiměřené ve srovnání s potřebou ochrany jeho rodinného života na území České republiky. Trestný

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

čin žalobce spočíval v krádeži mobilního telefonu, jíž se dopustil vůči tehdejší družce, nyní manželce. Rodinný život žalobce na území spočíval v péči o manželku žalobce v rizikovém těhotenství i po porodu a v péči o novorozené společné dítě.

I. Řízení před správním orgánem

2. Žalobce požádal o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 45 ve spoj. s § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný jeho žádost zamítl podle § 46 odst. 3 ve spoj. s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce nesplňoval podmínku trestní zachovalosti.
3. Podmínku trestní zachovalosti žalobce nesplňoval proto, že byl trestním příkazem Okresního soudu v Táboře č. j. 3 T 71/2021-47 ze dne 18. 6. 2021 odsouzen pro spáchání přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), d) trestního zákoníku. Trestného činu se žalobce dopustil tím, že se nepozorovaně přiblížil zezadu ke své tehdejší družce (v době otěhotnění i rozhodování žalovaného manželka žalobce), a z ruky jí vytrhl mobilní telefon, čímž jí způsobil škodu ve výši nejméně 14 000 Kč. Žalovaný zároveň dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nebylo nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Úvahy žalovaného lze stručně shrnout tak, že neshledal fyzickou přítomnost žalobce jako nezbytnou pro udržování a rozvíjení vztahů s manželkou a společným novorozeným dítětem.

II. Řízení před soudem

4. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že žalovaný postupoval při zjišťování skutkového stavu zcela formalisticky. Zejména dostatečně nezohlednil individuální okolnosti trestné činnosti, které se měl žalobce dopustit vůči své nynější manželce. Jednalo se o pouhou roztržku mezi partnery, nikoliv o krádež. Nadto manželka (poškozená) nedala k trestnímu stíhání žalobce souhlas. Z důvodu neznalosti českého jazyka, právního řádu a nedostatku finančních prostředků nebyl žalobce schopen nesprávný postup orgánů činných v trestním řízení sám zhodnotit, a následně podat v řádném čase odpor. Zároveň se tedy jednalo o jeho jedinou trestnou činnost, která nebyla tak závažná, aby došlo k narušení veřejného pořádku. Dále žalobce považoval napadené rozhodnutí za nepřiměřené ve vztahu k dopadům do jeho rodinného a soukromého života. Žalobce spolu s manželkou žil v České republice od roku 2020. Jeho údajné protiprávní jednání nemělo za následek rozpad jejich partnerského vztahu, naopak manželka žalobce otěhotněla (v době rozhodování soudu již porodila) a svůj vztah upevnili sňatkem. Podle občanského zákoníku se má za to, že otcem dítěte je manžel. Nebyl tedy pochyb o tom, že byl otcem dítěte, což žalovaný zpochybňoval. Důsledkem napadeného rozhodnutí tak dojde k odloučení rodiny. Manželka žalobce měla v České republice platné pobytové oprávnění. V Mongolsku již rodina žádné vazby neměla, nebyl tak dán důvod, aby se stěhovali zpět do rodné země. Zároveň s narozením dítěte přibudou další náklady spojené s jeho péčí, napadeným rozhodnutím tak dojde k zásahu i do ekonomické sféry rodiny. Žalobce odmítal tvrzení žalovaného, že jeho manželka i po narození jejich dítěte bude finančně zabezpečena. Komunikace žalobce na dálku prostřednictvím moderních technologií se svou manželkou a dítětem byla v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Závěrem žalobce dodal, že za tak výrazného zásahu

do jeho základních lidských práv a svobod, nesplňovalo napadené rozhodnutí požadavky podle § 68 odst. 3 správního řádu.

5. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se řádně vypořádal s polemikou žalobce ohledně pravomocného trestního příkazu a otázkou přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí. Žalobce nesplňoval podmínku trestní zachovalosti, a tudíž bylo nutné jeho žádost zamítnout.

III. Posouzení věci

6. Žaloba je důvodná.
7. Není sporné, že ve věci byly dány formální důvody pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 46 odst. 3 ve spoj. s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce nesplňoval podmínku trestní zachovalosti. Sporná byla pouze otázka, zda důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza.
8. Protože v tomto případě zákon obsahuje výslovný odkaz na § 174a zákona o pobytu cizinců, posuzuje se přiměřenost zejména podle něj. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
9. Tato zákonná kritéria obsahově v zásadě odpovídají též kritériím judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. např. rozsudek ESLP ve věci Boulthif proti Švýcarsku č. 54273/00 ze dne 2. 8. 2001) a judikatury Nejvyššího správního soudu (např. již citovaný rozsudek NSS č. j. 8 As 68/2012-39, odst. 26). Pro posouzení tak jsou zásadní: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (3) rodinná situace cizince (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (4) počet nezletilých dětí a jejich věk; (5) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (6) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (7) věk a zdravotní stav dotčeného cizince; a (8) délka pobytu cizince v hostitelském státě (srov. zejména rozsudky ESLP ve věcech Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku č. 50435/99 ze dne 31. 1. 2006 a Ünner proti Nizozemsku č. 46410/99 ze dne 18. 10. 2006).

Rozložení procesních povinností při dokazování

10. Přes pravidlo poslední věty § 174a odst. 1 zákona existuje v rozhodovací činnosti správních soudů několik náhledů na to, kdo odpovídá za řádné zjištění skutkového stavu. Stručně řečeno jde o to, do jaké míry za zjištění skutkového stavu o svém rodinném a soukromém životě odpovídá cizinec a do jaké míry správní orgán (srov. např. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 226/2020-52 ze dne 24. 3. 2021, odst. 26 a 29, a na něj navazující č. j. 5 Azs

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

62/2023-46 ze dne 21. 7. 2023, odst. 27, které *v téže věci* jednou akcentují důkazní aktivitu správního orgánu, podruhé důkazní aktivitu cizince).

11. Krajský soud v Plzni opakovaně vychází z toho, že skutečnosti prospívající žadateli o pobytové oprávnění má tvrdit tento žadatel. Správní orgán nemá takové skutečnosti vyhledávat. Pokud ale vyjdou najevo přímo nebo alespoň v podobě tzv. záchytných bodů, nemůže je správní orgán ignorovat. Správní orgán totiž i v řízení o žádosti stále odpovídá za řádné zjištění skutkového stavu v nezbytném rozsahu (§ 3, § 52 správního řádu; srov. např. rozsudek KS v Plzni č. j. 76 A 4/2021-56 ze dne 9. 2. 2022).
12. V souzené věci žalobce uvedl konkrétní okolnosti svého rodinného života a označil i doložil k jejich prokázání nějaké důkazy. *Prima facie* tedy splnil svou procesní povinnost. Žalovaný k řadě těchto skutečností uvedl, že je nepovažuje za prokázané. Eventuálně žalovaný považoval tyto skutečnosti beztak za nerozhodné – nedostatečně významné pro rozhodnutí ve prospěch žalobce.
13. Soud při přezkumu respektoval tuto posloupnost a přezkoumal obě linie úvah žalovaného. Následně dospěl k závěru, že ani jedna neobstojí. Stručně řečeno, žalovaný selhal při hodnocení předložených důkazů i při plnění vlastní povinnosti zjišťovat skutkový stav. Vedle toho pak mechanicky hodnotil okolnosti soukromého a rodinného života žalobce, kterým nepřiznal dostatečnou váhu.
14. Výchozí otázkou je, do jaké míry by správní orgán měl poučovat žalobce o tom, že jeho tvrzení dosud nebyla v řízení prokázána, protože nebyl označen a proveden relevantní důkaz, nebo protože provedený důkaz tvrzení neprokazuje. Soud vychází z toho, že správní orgán obecně nemusí informovat účastníky o průběžných výsledcích nebo o závěru dokazování (srov. *a contrario* výslovnou úpravu v § 115 odst. 2 daňového řádu). Správní orgán však takové poučení může učinit; s ohledem na konkrétní vývoj řízení to v řadě případů bude praktické či dokonce žádoucí, aby se tím průběh dokazování racionalizoval a zefektivnil (účastník řízení může obratem reagovat na pochyby správního orgánu, jen pokud o nich ví).
15. Ve věcech pobytu cizinců se tyto úvahy promítají tak, že povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti svého rodinného a soukromého života má žadatel o pobytové oprávnění. V případě, že by měl správní orgán o těchto informacích pochybnosti, nebo by nastala potřeba jejich doplnění, lze vyžadovat odpovídající procesní aktivitu po správním orgánu (tak explicitně rozsudek NSS č. j. 1 Azs 260/2020-27 ze dne 17. 8. 2020, odst. 29). Onou *odpovídající procesní aktivitou* správního orgánu je při nejmenším právě poučení vůči cizinci, popřípadě vyvinutí vlastní důkazní aktivity správního orgánu tam, kde jsou zřejmé vhodné důkazy i směr potřebného dokazování.
16. V nyní souzené věci žalobce ke svému rodinnému životu tvrdil, že jeho manželka očekává společné dítě a je v raném stupni rizikového těhotenství. Žalovaný tyto skutečnosti považoval za neprokázané. V takovém případě měl ovšem žalovaný vyzvat žalobce k doplnění důkazů. To neučinil, podstatně tedy porušil ustanovení o řízení způsobem, který mohl mít vliv na zjišťování skutkového stavu. K této vadě soud přihlédl *ex officio*, neboť tato procesní vada omezila možnost soudu v mezích žalobních bodů plně přezkoumat zjištěný skutkový stav (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Azs 79/2009-84 ze dne 8. 3. 2011, č. 2288/2011 Sb. NSS)

Skutková otázka otcovství žalobce a rizikového těhotenství jeho manželky

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

17. Co je však podstatnější, úvahy žalovaného o skutkovém stavu neobstojí samy o sobě.
18. Podle žalovaného žalobce neprokázal, že je otcem dítětem své manželky. Blíže k tomu žalovaný neuvedl nic, takže se lze jen domnívat, co žalovaný mínil sdělit: zda vycházel z nevyjádřené sofistikované úvahy o aplikovatelném domácím či cizozemském hmotném právu nebo prostší úvahy *pater semper incertus est*. Každopádně je tato úvaha nepřezkoumatelná.
19. Obecně je otcem dítětem manžel matky (§ 776 občanského zákoníku, již § 138 obecného zákoníku občanského). Je přitom lhostejné, zda je manžel matky biologickým otcem dítěte. Již právní otcovství či jen otcovství sociální zakládají vztahy, které spadají do ochrany rodinného života a nelze je bagatelizovat. Žalovaný nepředložil jediný konkrétní skutkový či právní důvod, pro který by bylo lze rozumně pochybovat o tom, že dítě manželky žalobce je zároveň dítětem samotného žalobce.
20. Nelze přehlédnout ani samotný fakt těhotenství manželky žalobce. Bez ohledu na vztah k dítěti má totiž žalobce povinnost podpory, pomoci a výživy především vůči těhotné či porodivší manželce (§ 655, § 687, § 690 občanského zákoníku, již § 44 a § 91 obecného zákoníku občanského). I tyto vztahy spadají do ochrany rodinného života. Těhotenství samo o sobě je pak důvodem pro zvýšení míry ochrany (srov. rozsudky NSS č. j. 5 Azs 114/2018-63 a č. j. 5 Azs 198/2018-57 ze dne 8. 1. 2021, podle kterých je třeba brát zvláštní ohled i v případě fyziologicky probíhajícího těhotenství ve druhém trimestru, tj. ve stavu, který je pro těhotnou ženu v průběhu těhotenství obvykle nejméně zatěžující). To ostatně zdejší soud konstatoval již dříve (srov. přiměřeně rozsudek KS v Plzni č. j. 60 Az 66/2019-80 ze dne 31. 1. 2020, odst. 12 a 20).
21. V souzené věci žalobce tvrdil, že těhotenství jeho manželky je rizikové. K tomu soud v obecné rovině uvádí, že těhotenství s ohroženým fyziologickým průběhem odůvodňuje potřebu ochrany rodinného života ještě závažněji než těhotenství fyziologické.
22. Žalovaný konstatoval, že rizikovitost těhotenství manželky žalobce nebyla prokázána. I zde však absentuje jakékoliv hodnocení důkazů, takže úvaha žalovaného je nepřezkoumatelná. Žalobce doložil kopii těhotenského průkazu manželky a související lékařskou zprávu ze dne 30. 11. 2022. Z jejich obsahu rizikové těhotenství neplyne přímo, obsahují ale při nejmenším záchytné body, které nasvědčují tomu, že tvrzení žalobce je pravdivé. Z předložených listin lze bez dalšího zjistit, že manželka žalobce otěhotněla ve věku 38 let, dříve dvakrát porodila a jde o její čtvrté těhotenství („gravida/para IV/II“), byly jí diagnostikovány myomy dělohy, byla dříve léčena pro sekundární neplodnost. Již na základě těchto informací mohl žalovaný usoudit, že u manželky žalobce mohou být dány některé rizikové faktory ovlivňující fyziologický průběh těhotenství (vyšší věk, pravděpodobně prodělaný potrat, myomy dělohy). Na to nebylo třeba zvláštních odborných znalostí, neboť tento základní úsudek si žalovaný mohl učinit na základě obecně známých skutečností (tj. skutečností, které jsou známy širšímu okruhu osob a o jejichž existenci se může každý ze spolehlivých zdrojů přesvědčit i bez zvláštních odborných znalostí). V případě nejistoty měl žalovaný vyžádat doplnění důkazů.

Hodnocení přiměřenosti zásahu do rodinného života

23. Nedostatky při zjišťování skutkového stavu se žalovaný pokusil překlenout tím, že eventuálně zhodnotil závažnost zásahu do rodinného života žalobce, jako by jeho tvrzení byla pravdivá. Ani toto hodnocení neobstojí.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

24. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců měl žalovaný zhodnotit závažnost a druh protiprávního jednání žalobce, neboť právě tento trestný čin byl důvodem trestní nezachovalosti žalobce a tady i důvodem neudělení povolení k pobytu ve smyslu podle § 56 odst. 2 písm. a) ve spoj. s § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu, včetně závažnosti trestného činu spáchaného cizincem bylo třeba hodnotit i podle cit. judikatury Evropského soudu pro lidská práva.
25. Závažnost a druh protiprávního jednání žalobce žalovaný hodnotil toliko v tom smyslu, že šlo o úmyslný trestný čin. Výslovně sice konstatoval, že trestný čin směřoval vůči manželce žalobce, tehdy družce, aniž by to však jakkoliv hodnotil z hlediska závažnosti trestného činu. Závažnost trestného činu se přitom odvíjí nejen od typových charakteristik, ale též od konkrétního objektu trestného činu (význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, následky činu aj., srov. § 39 odst. 2 trestního zákoníku).
26. V souzené věci byla trestní věc žalobce skončena trestním příkazem, žalovaný tedy nemohl vycházet z absentujícího hodnocení trestního soudu, ale měl si sám udělat názor na závažnost konkrétního činu žalobce, ne jen na typovou závažnost krádeží (zde navíc blížících se hranici bagatelnosti, resp. škody nepatrné). Ze skutkové věty trestního příkazu ostatně nevyplývá, v čem vlastně mělo spočívat ono přivlastnění telefonu (tj. vyloučení z držení, užívání a nakládání s věcí nikoliv jen po přechodnou dobu). Žalovaný tedy jen na základě tohoto trestního příkazu nemohl vědět, jak závažného jednání se žalobce vůči tehdejší družce dopustil, a nemohl tedy ani zhodnotit konkrétní závažnost porušení veřejného pořádku.
27. V konečném důsledku tak typové, nikoliv konkrétní hodnocení závažnosti trestného činu žalobce vede tomu, že byl upřednostněn abstraktní zájem společnosti na ochraně vlastnických vztahů, popřípadě obecně veřejný pořádek ve věcech pobytu cizinců, nad aktuálním zájmem těhotné ženy, která byla dříve předmětem útoku žalobce. Manželka žalobce z hodnocení závažnosti činu žalobce prakticky zcela vypadla. To není akceptovatelné. I přes dřívější trestnou činnost cizince, která negativně zasahuje jeho rodinu, může existovat a zpravidla i existuje převažující zájem této rodiny na společném soužití (srov. přiměřeně rozsudek KS v Plzni č. j. 77 A 160/2021-37 ze dne 27. 9. 2022, odst. 38).
28. V obecné rovině soud souhlasí s žalovaným, že typová závažnost i druh protiprávního jednání krádeže jsou takové, že by obecně mohly odůvodnit upřednostnění veřejného zájmu nad zájmem cizince na zachování běžného rodinného života na území státu. V individuálních poměrech souzeného případu je však závažnost snížena tím, že šlo o jednu krádež jedné věci vůči družce žalobce, která se s touto skutečností zjevně vyrovnala to té míry, že s žalobcem o rok později otěhotněla a vdala se za něj. Žalovaný přitom nezjistil a nehodnotil žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že závažnost činu žalobce je vyšší než na spodní hranici nezbytnosti trestní represe. Nezjistil ani žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že žalobce byl a nadále nebezpečím pro veřejný pořádek (zda tedy nešlo jen o ojedinělý exces v družském vztahu). Chování žalobce v době po spáchání trestného činu je přitom významným hlediskem podle cit. judikatury Evropského soudu pro lidská práva.
29. Oproti tomu v souzené věci zjevně stojí povaha a pevnost rodinných vztahů na území.
30. Žalovaný sice uvedl, že má „pochybnost o harmonickém soužití žalobce a jeho nynější manželky“, nepředložil k tomu však žádnou hodnotící úvahu nad rámcem zdůraznění

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

krádeže v roce 2020 a vývoje pobytových oprávnění v prosinci 2022 a uzavření manželství po zamítnutí předchozího pobytového oprávnění. Z obsahu spisu však bez pochyb plyne, že manželka žalobce otěhotněla ke konci září či začátku října 2022. Sňatek v prosinci tedy nelze bez dalšího hodnotit jako účelový k získání pobytového oprávnění, ale *prima facie* jako logický krok po otěhotnění družky žalobce (založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc jsou hlavním účelem manželství). Samotné konstatování žalovaného, že soukromý život žalobce byl prohlouben sňatkem až prosinci 2022, je mylné. Soukromý život byl prohlouben zejména zplozením dítěte, kterým na sebe budoucí rodič bere povinnosti a odpovědnost, která jej provází po celý další život (srov. rozsudek NS č. j. 4 Tdo 250/2012-24 ze dne 18. 4. 2012). Početí dítěte zároveň prokazuje efektivnost rodinného života žalobce a jeho manželky, což bylo třeba hodnotit i podle cit. judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

31. Těhotenství manželky žalobce pak nelze bagatelizovat tím, že je na žalobci nezávislá pobytem a finančně. Případný nárok na nemocenské dávky a dávky státní sociální podpory nevyjadřuje, že manželka žalobce je *v době těhotenství nebo po porodu* finančně nezávislá. Tyto dávky znamenají toliko to, že manželka žalobce pomyslně nespadne až na samé dno. Vedle toho žalovaný pominul, že povinnosti žalobce vůči manželce, nadto těhotné, jsou především nemateriální povahy.
32. Dále žalovaný uvedl, že rodinné vazby může žalobce udržovat např. prostřednictvím moderních komunikačních technologií. Soud stejně jako výše uvádí, že s takovou úvahou obecně souhlasí a souhlasí s ní v obvyklých případech. V poměrech souzeného případu je to úvaha nepřiléhavá.
33. K tomu soud poznamenává, že sám podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového stavu v době rozhodování žalovaného, nemůže tedy zohlednit, že k porodu již došlo. Žalovaný však musí učinit úvahu i pro případ budoucího úspěšného porodu, neboť ten v době jeho rozhodování nebyl vyloučen a důsledky rozhodnutí žalovaného se budou vztahovat právě i na období po případném porodu.
34. Podstata zásahu do rodinného života žalobce spočívá v tom, že bez pobytového oprávnění nebude moci pobývat s manželkou po dobu jejího těhotenství a po porodu. V případě porodu živého dítěte nebude moci žalobce pobývat s novorozeným potomkem. Toto období je časově ohraničené, je neopakovatelné a v emoční i fyzické rovině nenahraditelné prostřednictvím moderních komunikačních technologií. Ve vztahu k narozenému dítěti pak jsou prostředky moderních komunikačních technologií po značnou dobu zcela neúčelné, neboť jsou ohledem na jeho psychomotorický vývoj nepoužitelné (dítě nebude komunikovat, jestliže na obrazovku videohovoru nezaostří, popřípadě nepochopí dění). Věk dítěte a *s ním související schopnosti* přitom bylo třeba hodnotit i podle cit. judikatury Evropského soudu pro lidská práva.
35. Otázku možného vycestování žalobce společně s manželkou hodnotil žalovaný nedostatečně. Protože si neujasnil zdravotní stav manželky žalobce, nemohl řádně posoudit, do jaké míry je v konkrétních poměrech případu reálné společné vycestování. Stručně řečeno, žalovaný nevěděl a nemohl zhodnotit, zda manželka žalobce může vycestovat, kdy a za jakých podmínek. Nebylo tedy možné ani zhodnotit, zda žalobce a jeho manželka mohou přesunout centrum svého rodinného života mimo území České republiky. V této souvislosti soud odkazuje na cit. rozsudky č. j. 5 Azs 114/2018-63 a č. j. 5 Azs 198/2018-57. Jestliže podle této judikatury Nejvyššího správního soudu je potenciální právní překážkou vycestování stav fyziologického těhotenství v druhém

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

trimestru, tj. vycestování samo o sobě medicínsky neproblematické, tím spíše je třeba věnovat pozornost těhotenství rizikovému.

36. S hodnocením zbylých kritérií podle § 174a zákona o pobytu cizinců (délka pobytu, vázanost na zemi původu, ...) ze strany žalovaného se soud ztotožnil. Jejich význam pro posouzení věci však nepovažuje za rozhodující, a proto je ani blíže nehodnotí.

IV. Závěr

37. Hodnocení soudu tak lze shrnout v tom smyslu, že zásah v podobě nemožnosti rozvíjení rodinného života žalobce v době těhotenství manželky a v době po porodu je závažný a jeho následky jsou nenahraditelné. Tento důsledek zjevně převažuje důvod pro neudělení pobytového oprávnění, kterým je jeden trestný čin žalobce směřující vůči manželce za blíže neobjasněných okolností, které by vypovídaly o jeho závažnosti.
38. Důsledky neudělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nejsou za stávajícího skutkového stavu přiměřené důvodu pro jeho neudělení. Žalovaný tedy neměl žádost žalobce zamítnout podle § 46 odst. 3 ve spoj. s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
39. Soud z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení i pro nezákonnost, a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.). Učinil tak bez jednání, neboť v řízení před žalovaným došlo k podstatnému porušení pravidel dokazování, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (odst. 15 až 22 rozsudku). Ve zbylé, oddělitelné části svých úvah žalovaný nesprávně posoudil rozhodnou právní otázku (odst. 25 až 35 rozsudku).
40. V dalším řízení žalovaný zváží, zda lze skutkový stav posoudit podle tvrzení žalobce a dosud předložených důkazů, nebo zda je potřeba skutkový stav doplnit. Pakliže bude doplňovat skutkový stav, vyzve žalobce k doplnění důkazů o intenzitě rodinného života a doplní dokazování směrem k bližšímu zjištění konkrétní závažnosti trestného činu žalobce. V případě, že bude mít žalovaný pochybnosti o prokazovaných skutečnostech, žalobce na to upozorní. Jestliže se skutkový stav v řízení podstatným způsobem nezmění oproti stavu, který soud přezkoumal, vyjde žalovaný z toho, že zamítnutí žádosti žalobce je nepřiměřené ve vztahu k důsledkům do rodinného života žalobce. Tímto právním názorem soudu je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.). Žádné důvodně vynaložené náklady žalobce však z obsahu spisu nevyplynuly a nebyly doloženy ani do doby písemného vyhotovení rozsudku. Soud proto formuloval nákladový výrok tak, aby odpovídal výroku o základu nároku na náklady řízení v době jeho vyhlášení (§ 151 odst. 5 o. s. ř., § 152 odst. 2 *in fine* o. s. ř. ve spoj. s § 55 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný je proto povinen uhradit žalobci plnou náhradu nákladů řízení, která je však tvořena částkou ve výši 0 Kč (srov. rozsudek KS v Plzni č. j. 57 A 4/2023-116 ze dne 6. 6. 2023).
42. Ustanovené zástupkyni žalobce dr. Kotounové náleží podle § 35 odst. 10 s. ř. s. odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů (včetně výdajů na tlumočení). O této náhradě soud rozhodne samostatným usnesením poté, co zástupkyně žalobce vyčíslí požadovanou odměnu a doloží ji, včetně toho, zda je plátkyní DPH.
43. Závěrem soud konstatuje, že v souladu se svým ustáleným názorem na výklad § 34 s. ř. s. nejednal s manželkou žalobce jako s osobou zúčastněnou na řízení (naposledy pojednáno

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v odst. 44 až 66 rozsudku KS v Plzni č. j. 57 A 43/2023-60 ze dne 29. 8. 2023). Dotčení manželky žalobce je citelné, jde nicméně zejména o dotčení faktické a zprostředkované prostřednicím rozhodnutí o právech a povinnostech žalobce, tj. nikoliv *přímé* dotčení manželky žalobce na jejích právech (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 130/2022-35 ze dne 20. 7. 2022, odst. 11). Postup soudu byl ostatně žalobci i jeho manželce znám (oba se např. dostavili do soudní kanceláře) a ti vůči němu neuplatnili v řízení před krajským soudem žádné námitky, ač tak učinit mohli.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 29. srpna 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.